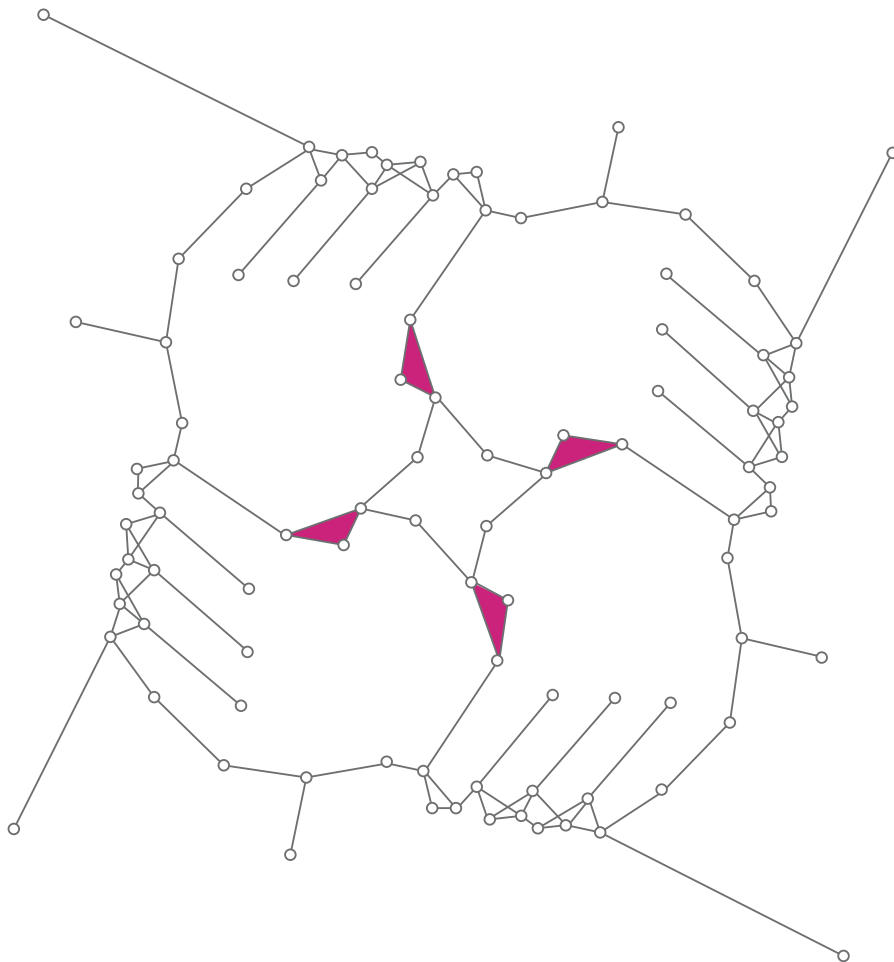

British Embassy
Hanoi

Phòng Thương mại
và Công nghiệp Việt Nam

Rà soát Pháp luật Việt Nam về **Quản lý chuyên ngành**
đối với hàng hóa xuất nhập khẩu với các cam kết
của Hiệp định thương mại tự do Việt Nam – EU
về Hải quan và Tạo thuận lợi thương mại

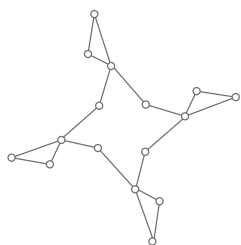

Nhà xuất bản
Công thương

PHÒNG THƯƠNG MẠI VÀ CÔNG NGHIỆP VIỆT NAM
TRUNG TÂM WTO VÀ HỘI NHẬP

TS. Nguyễn Thị Thu Trang (chủ biên)

Rà soát Pháp luật Việt Nam về **Quản lý chuyên ngành**
đối với hàng hóa xuất nhập khẩu với các cam kết
của Hiệp định thương mại tự do Việt Nam – EU
về Hải quan và Tạo thuận lợi thương mại

Lời mở đầu

Hiệp định Thương mại Tự do Việt Nam – Liên minh châu Âu (EVFTA) đã chính thức được hai Bên tuyên bố hoàn tất đàm phán cuối tháng 12/2015 và hiện đang trong quá trình rà soát pháp lý chuẩn bị cho việc ký kết chính thức. EVFTA cùng với Hiệp định Đối tác Xuyên Thái Bình Dương (TPP) là hai Hiệp định thương mại tự do thế hệ mới lớn nhất mà Việt Nam từng đàm phán. Với phạm vi cam kết rộng, bao trùm nhiều lĩnh vực thương mại hoặc có liên quan đến thương mại, ở cả các vấn đề tại biên giới và sau đường biên giới, EVFTA được dự báo sẽ ảnh hưởng lớn tới thể chế pháp luật và kinh tế của Việt Nam trong thời gian tới.

Hải quan và tạo thuận lợi thương mại là một trong những lĩnh vực cam kết được dự kiến có ảnh hưởng trực tiếp tới hiệu quả của việc triển khai thực thi EVFTA trong lĩnh vực thương mại hàng hóa. Hơn thế nữa, trong khi phần lớn các cam kết khác chỉ áp dụng cho các đối tượng, chủ thể trong phạm vi thương mại giữa các Bên Hiệp định, phạm vi áp dụng của các cam kết về hải quan và tạo thuận lợi thương mại mở rộng đối với tất cả các đối tượng chủ thể trong thương mại hàng hóa qua biên giới. Do đó việc rà soát pháp luật Việt Nam về cam kết và tạo thuận lợi thương mại trong EVFTA là rất cần thiết, không chỉ để chuẩn bị cho việc thực thi EVFTA mà còn là yếu tố quan trọng góp phần cải cách thủ tục hành chính trong xuất nhập khẩu, thúc đẩy lưu chuyển hàng hóa quốc tế và hội nhập thương mại của Việt Nam.

Pháp luật Việt Nam về các vấn đề nêu trong các cam kết EVFTA về hải quan và tạo thuận lợi thương mại bao gồm 02 nhóm tương đối độc lập: pháp luật về hải quan (đối với tất cả các hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu) và pháp luật về quản lý chuyên ngành (đối với hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu thuộc diện phải quản lý chuyên ngành).

Rà soát pháp luật hải quan Việt Nam với các cam kết EVFTA về hải quan và tạo thuận lợi thương mại do Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) thực hiện tháng 3/2016 cho thấy hệ thống pháp luật này cơ bản đã tương thích với các cam kết EVFTA. Như vậy, dường như vấn đề vướng mắc chủ yếu nằm ở hệ thống pháp luật về quản lý chuyên ngành đối với hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu.

Rà soát pháp luật Việt Nam về quản lý chuyên ngành đối với hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu với các cam kết EVFTA về Hải quan và Tạo thuận lợi thương mại này được VCCI thực hiện với các phân tích về mức độ tương thích giữa pháp luật Việt Nam với các cam kết từ góc độ của doanh nghiệp (chủ thể xuất nhập khẩu), qua đó đề xuất giải pháp đảm bảo tuân thủ Hiệp định theo cách có lợi nhất cho các doanh nghiệp và chủ thể xuất nhập khẩu.

Đây là Rà soát nằm trong chuỗi 09 Rà soát pháp luật Việt Nam với các cam kết TPP và EVFTA trong các lĩnh vực thể chế quan trọng lĩnh vực quan trọng (bao gồm Đầu tư, Mua sắm công, Sở hữu trí tuệ, Hải quan và tạo thuận lợi thương mại, Minh bạch, Mở cửa thị trường dịch vụ) do Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) thực hiện trong khuôn khổ 02 giai đoạn của Chương trình Rà soát pháp luật Việt Nam với các cam kết về thể chế trong các Hiệp định thương mại tự do thế hệ mới với sự hỗ trợ của Đại sứ quán Anh và Bắc Ai-len tại Việt Nam.

Hy vọng rằng Báo cáo Rà soát này sẽ là nguồn thông tin bổ trợ hữu ích cho quá trình rà soát pháp luật chuẩn bị phê chuẩn và thực thi TPP của Chính phủ, Quốc hội cũng như các đơn vị liên quan.

Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam trân trọng cảm ơn Đại sứ quán Anh và Bắc Ai-len đã hỗ trợ VCCI trong việc thực hiện Chương trình rất có ý nghĩa này./

Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam trân trọng cảm ơn:

Chuyên gia chủ trì Rà soát:

Ông Phạm Thanh Bình – Chuyên gia độc lập – Nguyên Cục trưởng Cục Giám sát và Quản lý, Cục trưởng Cục Kiểm tra sau thông quan, Tổng Cục Hải quan (TCHQ), Bộ Tài chính (BTC).

Các chuyên gia bình luận:

1. Bà Phạm Thanh Hiền - Nguyên Phó Vụ trưởng Vụ Hợp tác quốc tế - TCHQ, BTC, nguyên thành viên đoàn đàm phán Hiệp định EVFTA.
2. Ông Ngô Minh Hải, Phó Cục trưởng Cục Giám sát và Quản lý về Hải quan – TCHQ, BTC
3. Bà Nguyễn Minh Thảo, Trưởng ban Môi trường kinh doanh – Viện Nghiên cứu quản lý kinh tế trung ương (CIEM), Bộ Kế hoạch và Đầu tư

Mục lục

Lời mở đầu	5
Phần thứ nhất: Tổng hợp kết quả rà soát	9
I. Mục tiêu và bối cảnh Rà soát	10
II. Giới hạn phạm vi rà soát	12
1. Về các cam kết về thủ tục quản lý chuyên ngành trong EVFTA	12
2. Về pháp luật về quản lý chuyên ngành của Việt Nam	13
III. Tổng hợp kết quả Rà soát và các Kiến nghị	15
1. Các trường hợp PLVN về QLCN đã tương thích với cam kết EVFTA	15
2. Các trường hợp PLVN về QLCN chưa tương thích với cam kết EVFTA	18
Phần thứ hai: Bảng Rà soát tóm tắt	27
Phần thứ ba: Bảng Rà soát chi tiết	43
Phụ lục: Danh mục các văn bản pháp luật về QLCN được rà soát	99